

kom ikke over den ærede Ministers Raaber, men det første Ord han udtalte var, at naar Fleertallet foruden de Forandringer, som det allerede havde foretaget i Lovudkastet, endnu vilde gaae ind paa de Betingelser, som han havde stillet, og som jeg nævnte i mit indledende Foredrag, saa vilde han forholde sig neutral, og han forklarede, i Overensstemmelse med hvad han senere sagde, denne Neutralitet nærmere saaledes, at dersom Folkethinget og Landsthinget vedtoge Fleertallets Forslag, stod han ikke som en bestemt Modstander deraf, hvad han tidligere havde gjort, men han forbeholdt sig da at tage under næriere Overveelse, om han kunde tilraade Hans Majestæt at lade Udcastet blive til Lov; saaledes tør jeg sige at Ministerens Ord saldt, og jeg troer, at Fleertallets Medlemmer ville give mig Medhold dertil. Forøvrigt skal jeg ikke disputere med den ærede Minister derom, men hvad der er et Factum, som jeg vil bede Thinget vel at lægge Mærke til, er, at forrige Gang erklærede den høitærede Minister sig bestemt imod Fleertallets Forslag, som det forelaae, nu derimod staaer han ikke længere som nogen bestemt Modstander deraf, nu staaer han som Neutral, og jeg troer at det vilde være høist urigtigt under de nuværende Forhold at forlange af den ærede Indenrigsminister, at han skulde stille sig anderledes. Han kunde efter min Overbeviisning, saaledes som denne Sags Udviklingsgang har været, ikke stille sig anderledes, og jeg for mit Vedkommende har lige fra første Driblik erklæret, at jeg maatte finde mig fuldkommen tilfreds med denne Neutraliserklæring, efterat Ministeren saa Dage iforveien havde bestemt modsat sig det tidligere Bedtagne. Jeg kan ikke nægte, at jeg blev no-

get foruroliget, da jeg hørte, at den høitærede Indenrigsminister stillede sig paa Frihedens Standpunkt og angreb mig fra en Side, hvorfra jeg mindst havde ventet det, som om det var Fleertallet, der stod mod Friheden, medens Ministeren stod som Frihedens Forsvarer. Jeg troer imidlertid ikke, at Faren for Friheden er saa stor, men jeg maa kun med Hensyn til, hvad den ærede Minister yttrede om den Ordning, der fandt Sted i despotiske Lande, bede ham og Thinget erindre, at en saadan Ordning, som den her foreslaaede, med et Getammersystem, med en af Communen frit valgt Repræsentation, og med en af denne Repræsentation frit valgt, deels lønnet og deels ulønnet, Magistrat, kun med en kongevalgt Overpræsident i Spidsen, ikke findes i despotiske Lande, men netop i de frieste, navnlig i det Land, som næst efter England nu for Tiden har den frieste Forsfatning, nemlig Belgien, og det er dog ikke noget despotisk Land. Der gives kun eet Communeraad, hvis Medlemmer vælges af Communens Indvaanere, og blandt disse af Communen valgte Repræsentanter vælger Kongen ikke alene Præsidenten, men ogsaa alle de der saakaldte Raadmænd, der svare til vore Borgermestre. Kongen vælger altsaa i det, ikke despotiske, men frie og constitutionelle Belgien samtlige Magistratsmedlemmer, men de sidde sammen med Communens Repræsentanter i eet Raad. Det samme er, hvis jeg ikke ganske hukter feil, Tilfælde i det vestlige Preussen, hvorimod der i det østlige Preussen er et Lokammersystem, og nu vil jeg overlade til Enhver at bedømme, om der er størst Frihed i det vestlige eller i det østlige Europa.